

Дисбактеріоз у немовлят

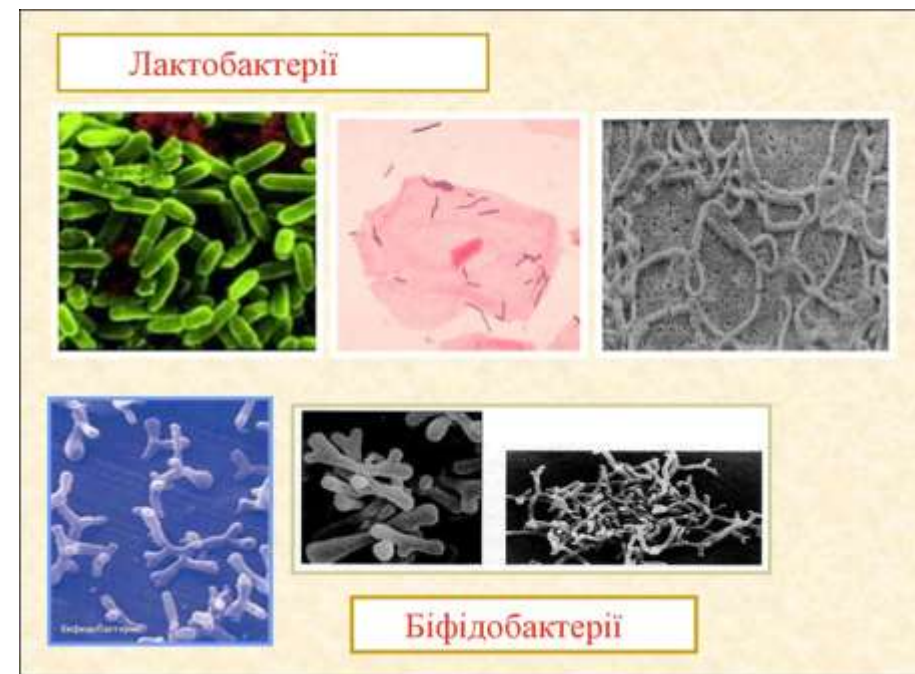
Важливою проблемою, яка завжди хвилює батьків новонародженого, є стан його органів травлення. Коли малюк починає неспокійно себе вести, у нього виникають кишкові кольки, закрепи, тоді батьки починають бити на сполох. І це вірно. Тому що такі прояви схожі з дисбактеріозом.

На сьогоднішній день кишечник з бактеріями називають другим мозком людини, настільки великий його вплив на всі процеси в організмі.

Транзиторний дисбактеріоз – це перехідний стан, який розвивається у всіх новонароджених.

У момент народження дитина потрапляє в середовище, де все навколо насичене мікроорганізмами – повітря, предмети догляду... Наприкінці першого тижня життя (за умови, що малюк знаходиться на грудному вигодовуванні) відбувається витіснення шкідливих бактерій біфідофлорою. В цьому допомагають молозиво і молоко мами, які є стимуляторами росту біфідофлори.

Тільки природне вигодовування може захистити кишечник немовляти від небажаних наслідків.

Симптоми дисбактеріозу у малюка:

- Болі в області живота. Новонароджений може надривно плакати, підтискати, напружувати ніжки, стукати ними.
- Часті зригування, відрижки. Інколи навіть блювота.
- Розлад роботи кишечника.
- Рідкі або часті випорожнення, зеленуваті за кольором, із неперетравленими залишками їжі та неприємним гнилим, кислим запахом.
- Здуття живота.
- Підвищений метеоризм – газоутворення.
- Молочниця на слизовій оболонці рота, білуватий наліт на язиці.
- Неприємний запах із рота.
- Зниження апетиту, поганий набір ваги.
- Харчова алергія, atopічний дерматит, висипання на шкірі.
- Стомлюваність, млявість, плаксивість, поганий сон.

Дисбіоз кишечника нерідко плутають із дитячими кольками або із захворюваннями ШКТ через схожі симптоми. Важливо встановити вірний діагноз, щоб розуміти, до якого лікування вдатися. Щоб упевнитися, що у карапуза саме мікробний дисбаланс, педіатр призначає здати аналізи – посів калу на дисбактеріоз (копрологічне, біохімічне, бактеріологічне дослідження калу).

Причини дисбактеріозу у немовлят:

- **Фізіологічна незрілість моторної функції кишечника.**

Вважається, що недоношені та ослаблені грудні дітки особливо схильні до дисбіозу, адже їх шлунково-кишковий тракт ще не готовий для стабільної роботи.

- **Пізнє прикладення до грудей.**

Із першими краплями молозива в кишечник крихітки потрапляють біфідогенні чинники, вони сприяють зростанню і розмноженню біфідобактерій, які немовля отримало при народженні. Таким чином, закладається формування нормальної мікрофлори кишечника. Молозиво також містить імуноглобуліни, які підвищують імунітет малюка до захворювань, якими перехворіла мама дитинки за все життя.

- **Штучне вигодовування.**

Лікарі дійшли до висновку, що до дисбіозу більш схильні дітки, яких пізно приклали до грудей після народження (через декілька годин або днів) або які знаходяться на постійному штучному вигодовуванні. Це пов'язано з тим, що в перші декілька днів життя крихітки відбувається витіснення корисних мікробів, отриманих від матері в процесі пологів. Травний тракт немовляти заселяється умовно патогенними мікроорганізмами, формування нормальної мікрофлори відкладається за часом. За статистикою діти, які не отримують материнське молоко частіше страждають на різного роду кишкові інфекції.

- **Неправильне харчування.**

Раціон має відповідати віку. Передчасне введення прикорму, непідходяща суміш або часта їх зміна, вживання алергенів сприяє порушенню балансу мікрофлори.

- **Раннє відлучення від грудей.**

Дисбалансу в мікрофлорі кишечника сприяє раннє відлучення малят від грудного вигодовування, що негативно впливає на формування нормальної бактерійної флори. Різкі зміни в раціоні не на кращий бік протягом короткого періоду провокують зміни в мікрофлорі кишечника – приводять до дисбактеріозу.

- **Вживання лікарських препаратів.**

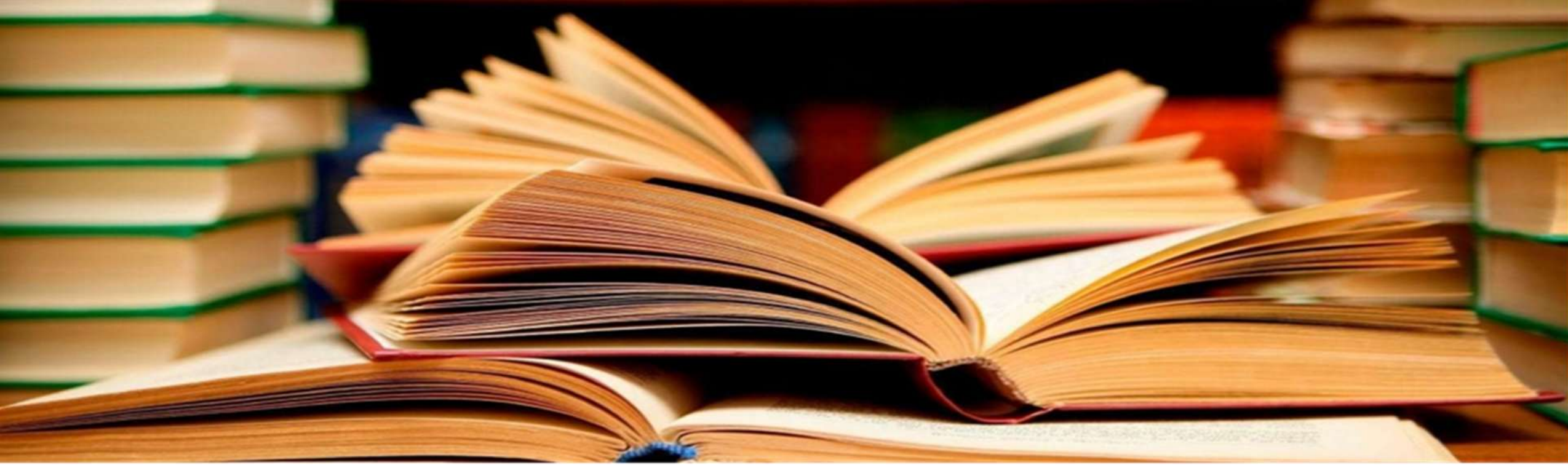
На тлі лікування одних захворювань, як наслідок може розвинути дисбіоз. Часто це відбувається після прийому антибіотиків (малюком або мамою, якщо вона годує груддю).

Якщо дисбактеріоз супроводжується здуттям живота і метеоризмом, потрібно зменшити страждання малюка від болю. Можна застосовувати такі ж способи, як і для полегшення дитячих кольок: легкий масаж животика за годинниковою стрілкою, тепленька грілка або пелюшечка біля живота, викладання на живіт, використовувати за потребою газовідвідну трубку.

Пам'ятайте. Правильно поставити діагноз, підібрати відповідне лікування і визначити дозування препаратів може тільки лікар-педіатр або інший дитячий фахівець.

*Перелік рекомендованих джерел
інформації*

616-053.2(075.8)

К49

Клінічна педіатрія [Текст] : підручн. для студ. 6 -го курсу закл. вищої мед. освіти / за ред. В.М. Дудника В.М. /Дудник В.М., Андрікевич І.І., Мантак Г.І., Вижга Ю.В., Зборовська О.О./ . - Вінниця : Нова Книга, 2021. - 648 с.

Підручник розроблений відповідно до навчальної програми з педіатрії як для дипломного, так і для післядипломного рівня підготовки лікарів різних спеціальностей, особливо лікарів педіатрів, лікарів загальної практики сімейної медицини.

Рекомендовано для студентів 6 курсу закладів вищої медичної освіти, лікарів-інтернів, ординаторів, викладачів.

616-053.2(075.8)

П24

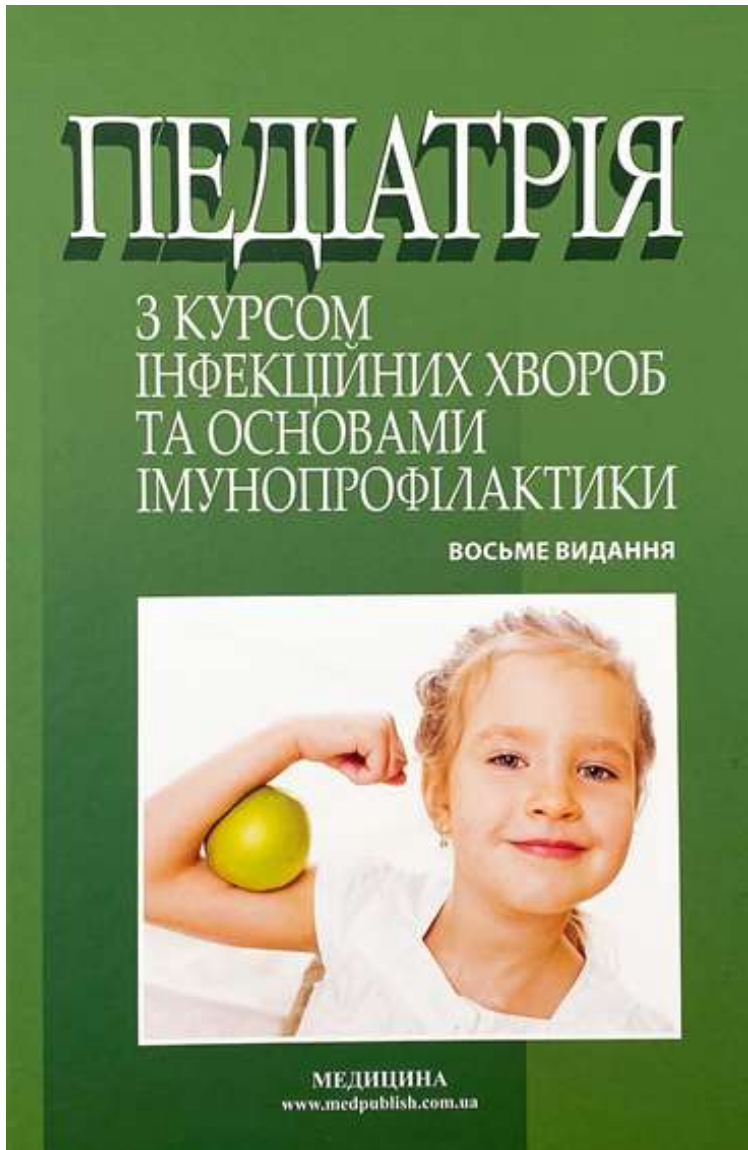
Педіатрія з курсом інфекційних хвороб та основами імунопрофілактики [Текст] : підручник для студ. мед. закл. фахової передвищої та вищої освіти / за ред. С. К. Ткаченко, Р.І. Поцюрка /Ткаченко С.К., Поцюрко Р.І., Беш Л.В., Добрянський Д.О., Няньковський С.Л., Надрага О.Б./. - 8-е вид., стер. - К. : Медицина, 2021. - 592 с. : іл.

У базовому підручнику викладено основні завдання педіатричної служби в Україні. Висвітлено питання етики, деонтології і професійних якостей молодших медичних працівників (фельдшера, акушерки, медичної сестри) і їх роль в організації профілактичної та лікувальної допомоги дітям. Зроблено акцент на анатомо-фізіологічних особливостях новонародженої, недоношеної дитини і догляді за нею. Викладено питання вигодовування грудної дитини і харчування дітей старшого віку.

Описано етіологію, патогенез, клінічну картину, ускладнення, діагностику, лікування і профілактику основних соматичних та інфекційних хвороб дитячого віку, принципи догляду за хворою дитиною, надання невідкладної допомоги на догоспітальному етапі й у стаціонарі.

Окремі розділи підручника присвячено організації роботи фельдшерсько-акушерського пункту, найуживанішим лікарським засобам у практичній діяльності фельдшера, обсягу профілактичної та лікарської допомоги дітям, питанням диспансеризації.

Для студентів медичних закладів фахової передвищої та вищої освіти.

616-053.2(075.8)

П24

Педіатрія [Текст] : підруч. для студ. вищ. мед. навч. закладів ІV р. акред. / за ред. О. В.Тяжкої [Тяжка О.В., Горовенко Н.Г., Крамарєв С.О., Петренко В.І., Починок Т.В.]. - 5-те вид., виправл. і доповн. - Вінниця : Нова книга, 2018. - 1152 с.

У підручнику представлено матеріали з пропедевтики педіатрії, найбільш поширених дитячих соматичних хвороб, дитячих інфекційних хвороб та дитячого туберкульозу. Тематика підручника викладена у межах навчальної програми для студентів медичного факультету, які вивчають педіатрію на III-VI курсах. До кожної представленої теми подані питання, які мають бути засвоєні студентом при вивченні даного матеріалу, і тестові завдання з їх вирішенням для контролю засвоєння теми.

Підручник рекомендуються для студентів вищих медичних закладів III-IV рівнів акредитації.

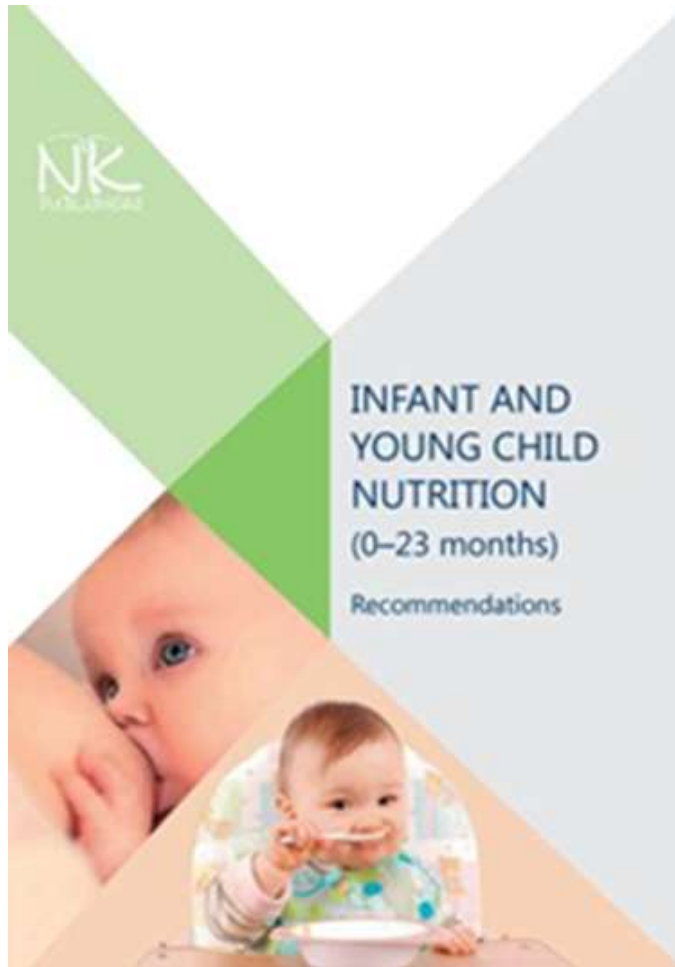
616-053.31(075.8)

Н52

Неонатологія. У трьох томах [Текст] : підручник. Т.1 / за ред. Т.К. Знаменської. - Львів: Видавець Марченко Т.В., 2020. - 408 с.

У підручнику висвітлено питання організації медичної допомоги новонародженим, фізіології та патології плода і новонародженої дитини. Систематизовано інформацію про основні патологічні стани і захворювання в неонатальний період. Викладено принципи медикаментозного лікування й інтенсивної терапії в новонароджених.

Для студентів вищих медичних навчальних закладів, лікарів-інтернів, курсантів вищих медичних навчальних закладів післядипломної освіти ординаторів, аспірантів і науковців.

613.221(075.8)

I-60

**Infant & Young Child Nutrition (0-23 months) [Текст] :
recommendations doctors of postgraduate education and senior students of
medical universities / Katiliv O.V., Varzar A.V., Belousova O. Yu., Rykov
O.A./ - Vinnytsia : Nova Knyha, 2019. - 64 p.**

Харчування дітей перших років життя (0-23 місяців) підготовлена з урахуванням останніх рекомендацій Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я та Міністерства охорони здоров'я України із харчування для дітей грудного і молодшого віку.

Для лікарів-інтернів та практикуючих лікарів-педіатрів, сімейних лікарів, лікарів-курсантів факультетів післядипломної освіти, студентів старших курсів вищих медичних закладів.

616-053.2

Ф42

Фенвік, Е.

Мати і дитина [Текст] / Е. Фенвік ; пер.Н. Дячук. - Львів : Арт-Медіа, 1998. - 256 с.

Повний ілюстрований практичний poradник вагітній, молодій мамі по догляду за дитиною. Вміщує поради щодо харчування. Ілюстрована-понад 800 фотографій. Для майбутніх матерів, молодих батьків.

Фахові періодичні видання

1. Як оптимізувати практику вигодовування немовлят [Текст] / Н. В. Котова, О. О. Старець, Т. М. Хіменко та ін. // Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина (в дар). — 2020. — т.Х, № 2. — С.29-36.
2. Опанасюк, Н. В. Грудне вигодовування - запорука здоров'я дитини [Текст] / Н. В. Опанасюк, А. В. Купріяненко // Магістр медсестринства. — 2019. — № 1. — С.87-90.
3. Опанасюк, Н. В. Грудне вигодовування - запорука здоров'я дитини [Текст] / Н. В. Опанасюк, А. В. Купріяненко // Магістр медсестринства. — 2019. — № 1. — С.87-90.
4. Професіонали обирають найкраще. Допомагаємо мамам годувати груддю довше [Текст] // Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина (в дар). — 2017. — т.VII, № 3. — С.114-116.
5. Сидоренко, І. В. Проблемні питання грудного вигодовування у дітей з дуже малою масою тіла при народженні [Текст] / І. В. Сидоренко, Є. Є. Шунько, Ю. Ю. Краснова // Неонатологія, хірургія та перинатальна медицина (в дар). — 2017. — т.VII, № 4. — С.51-54.
6. Нечитайло, Ю. М. Сучасні особливості грудного вигодовування дітей першого року життя та догляд за ними [Текст] / Ю. М. Нечитайло, І. С. Семань-Мінько, О. Г. Буряк // Буковинський медичний вісник. — 2013. — т.17, № 2. — С.97-101.
7. Семань-Мінько, І. С. Особливості фізичного розвитку немовлят при грудному вигодовуванні у сучасних умовах [Текст] / І. С. Семань-Мінько, О. Г. Буряк, Д. Ю. Нечитайло // Актуальні питання педіатрії, акушерства та гінекології. — 2013. — № 2. — С.40-42.
8. Семань-Мінько, І. С. Сучасні тенденції грудного вигодовування немовлят та особливості взаємодії пари "мати-дитина" [Текст] / І. С. Семань-Мінько, Ю. М. Нечитайло, О. Г. Буряк // Здоров'я дитини. — 2013. — № 3. — С.96-100.

Дякуємо за увагу!

